

TLAČOVÁ SPRÁVA

Názov podujatia: **BIENÁLE FANTÁZIE 2018**

Usporiadateľ: Turčianska galéria v Martine v zriaďovateľskej pôsobnosti
Žilinského samosprávneho kraja

Dátum: 6.9.2018 – 25.11.2018

Miesto konania: Turčianska galéria, Daxnerova 2, 036 01 Martin

Názov správy: **NAMALUJ A NAPÍŠ**

Text:

Dňa 6.9.2018 o 14.00 hod. sa v Turčianskej galérii v Martine uskutočnilo otvorenie výstavy Bienále fantázie 2018.

Témou ročníka sa stala výzva – Namalovať a napísať. Doplniť obraz slovami, alebo zo slov obraz vytvoriť. Jasná a stručná úloha podobná tým zo školských pracovných zošitov, sa vo svete výtvarného umenia stáva mnohoznačnou a významovo nehraničenou cestou čistej tvorivosti.

Rôznorodé práce detí, ktoré sa zapojili do súťaže, sú toho dôkazom. Nachádzame tu slová v podobe opisov, označení, ale aj vyslovených želaní, či snov. Slová nesúce posolstvá a odkazy, alebo slová nesúce len krásu písmen a znakov.

V dejinách výtvarného umenia je písmo zastúpené v rôznych štýloch a významoch. Pred tisíckami rokov ako sled obrázkových znakov – hieroglyfov, v knihách ako umenie krásneho písma – kaligrafie, či jeho grafickej úpravy ako typografie. Začiatkom 20. storočia vnieslo písmo do obrazu kubizmus v podobe koláží z výstrižkov novín, alebo dadaizmus v rámci svojej experimentálnej

poézie. Ikonickými sa stali pop-artové interpretácie komixov, ktoré pozdvihli tento pôvodne „nízky“ literárny žáner na kultový bod amerického výtvarného umenia.

V Európe sa používanie textu a písma v obrazoch označovalo pojmom lettrismus – ktorý sa neskôr špecifikoval na využívanie písma za účelom jeho estetického účinku. V takzvaných konceptuálnych textoch, naopak, dominovala jeho významová rovina, čím sa takéto umenie stalo hlavným priestorom pre rôzne hádanky, vtipy, šifry, odkazy a posolstvá. Písmo a jeho osobité štýly sú tiež dobre známou súčasťou „umenia z ulice“ – street artu ako graffiti.

Takéto množstvo spôsobov využitia textu vo výtvarnom umení mohlo poskytnúť široké pole pre detskú tvorivosť, avšak vzťah obrazu a písma tam ani zďaleka neskončil. Rukopis sám osebe je originálnym umeleckým dielom, abstraktným obrazom vnútornej krajiny tvorcu. Výraz písma môže o nás mnoho napovedať a je hlboko zakorenenou súčasťou našej osobnej identity, ale aj spoločnej kultúry. Vo svete dospelých však táto kultúra dlhé roky nenávratne upadá a často sa zužuje už len do jedného jediného podpisu. Kvapka atramentu sa stala len slzou sentimentu. V časoch, kedy výkonnosť a produktivita nahrádza tvorivosť a autenticnosť, nám písmo v obraze môže pripomenúť jeho silu a význam. Súčasťou zadania v tomto ročníku Bienále fantázie bolo zdôraznenie posolstva obrazu v podobe sprievodného slova, ktoré mohlo byť opisom výtvarného diela, či vlastných pocitov. Téma Namaľuj a napíš mala za cieľ podnietiť reflexiu v tvorivom procese a poukázať na jej význam. Pretože príbeh výtvarného diela nezačína dotykom ceruzky na papieri a nekončí ako hotový produkt na nástenke, či v zásuvke. Výtvarné dielo vzniklo už ako myšlienka a ako myšlienka, či dokonca príbeh v podobe slov, nám dokáže pomôcť porozumieť tlmočenému obsahu, priniesť lepší pohľad do prežívania iných, ale aj dovnútra seba samého.

Adam Galko, kurátor Bienále fantázie 2018

Výstava bude pre návštevníkov Turčianskej galérie sprístupnená do 25.11.2018.